

Les muses

Acabo de llegir un llibre que a part de proporcionar-me una grata lectura, m'ha semblat molt enriquidor. "Musas de Barcelona" -una obra col·lectiva de dinou autors- és un recull de 25 històries escrites al voltant de les dones que van inspirar d'altres tantes obres d'art radicades a Barcelona. El llibre té l'origen en una sèrie de catorze articles que van ser publicats l'estiu del 2012 a "La Vanguardia" i als quals posteriorment se n'hi van afegir onze més, escrits expressament per configurar aquella obra. Excepte alguns casos comptats com el de la model fotogràfica Teresa Gimpera, el gruix de les muses que hi apareixen citades són dones desconegudes per al gran públic, malgrat ser tant i tant populars moltes d'elles un cop transmutades en una pintura o bé una escultura. Manllevant la idea i amb el respecte degut als seus autors, de llibres com aquell se'n podrien escriure desenes, si no centenars. Tan sols caldria fixar la mirada sobre una munió infinita de dones d'aquí i d'arreu que han estat la inspiració de moltes de les pintures i escultures, però també de molts dels poemes, de les novel·les i de les cançons que algun cop ens han emocionat. La llista seria inacabable i em temo que, per un general, si les poguéssim conèixer en persona i no pas en una crònica literària com la que fa el cas, el desengany que ens n'enduríem podria ser considerable. Quantes d'aquelles que han inspirat els poemes d'amor més bells que haguem llegit mai ens semblarien vulgars i adotzenades i quantes que han estat protagonistes de cançons sublimes, si les coneguéssim les trobaríem insuportables...

Amb les muses alienes passa com ens pot passar com amb tantes persones populars que admirem des de la llunyania: és millor mantenir la imatge que ens han transmès en la distància que no pas conèixer-les de prop i exposar-nos a tenir una decepció. De fet això ens pot passar fins i tot amb les muses pròpies. Serrat té una cançó ("Porque la quería") on ho explica molt cruament: «Porque la quería/ se fue para siempre,/ quiso poner a salvo aquella imagen./ No confié en ella/ y quiso asegurarse». Tal com passa amb les muses i amb qualsevol personatge que tinguem idealitzat, passa també amb els polítics i amb tota mena d'ideòlegs i d'agitadors. Però molts no escarmenten i encara es deixen entabanar per la retòrica vibrant dels seus discursos.

